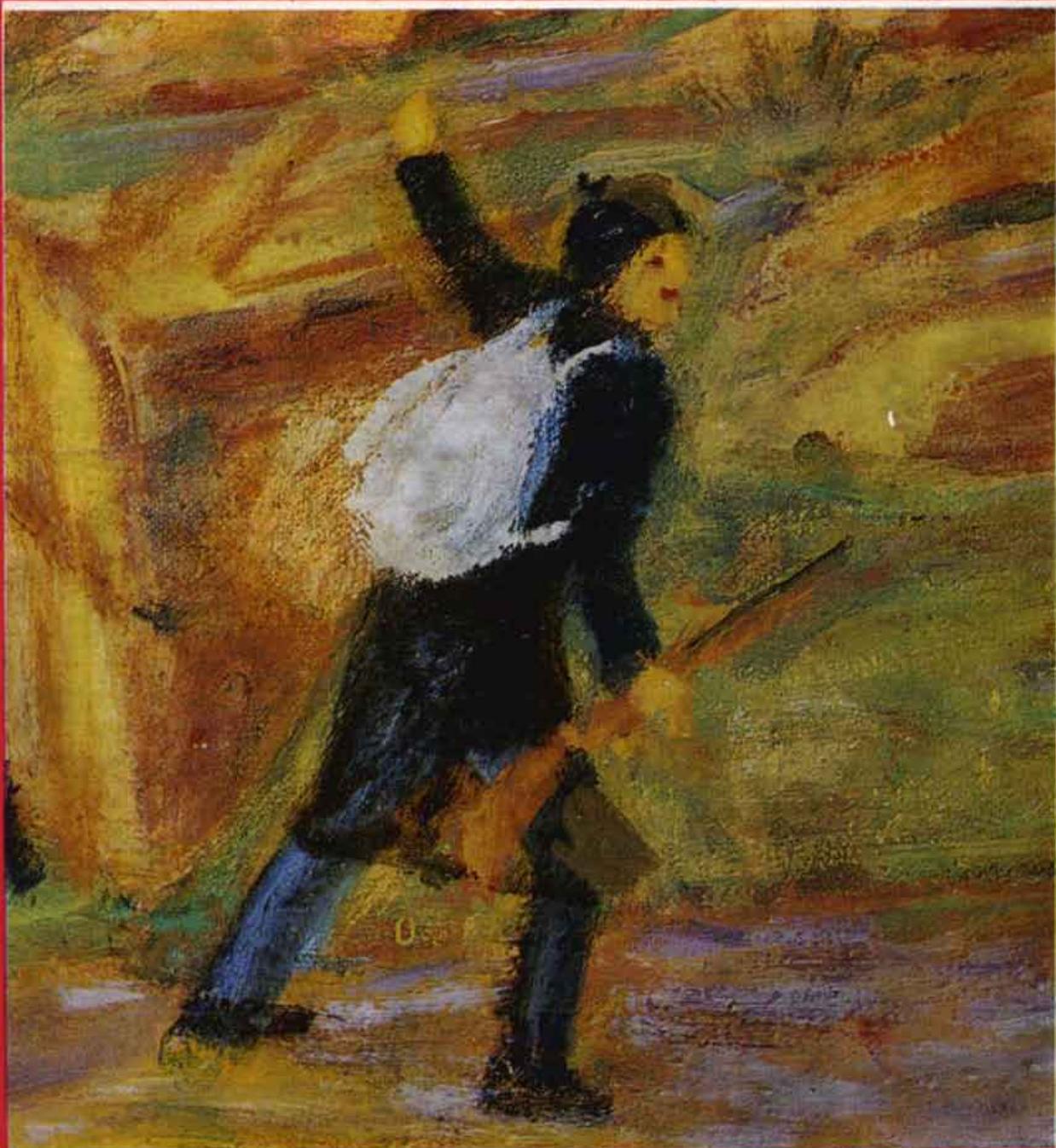

slovenský národopis

4 | 22

VEDA, VYDAVATEĽSTVO
SLOVENSKEJ
AKADEMIE VIED, 1974

V prezentovanom čísle Slovenského národopisu sú online sprístupnené iba publikácie pracovníkov Ústavu etnológie SAV (v obsahu farebne odlíšené).

Ostatné práce, na ktoré ÚEt SAV nemá licenčné zmluvy, sú vyniechané.

Slovenský národopis je evidovaný v nasledujúcich databázach

www.ebsco.com
www.cejsh.icm.edu.pl
www.ceeol.de
www.mla.org
www.ulrichsweb.com
www.willingspress.com

Impaktovaná databáza European Science Foundation (ESF)
European Reference Index for the Humanities (ERIH): www.esf.org

OBSAH

Božena Filová: Slovenské národné povstanie – impulz novej bádateľskej orientácie slovenských etnografov a folkloristov	537
Soňa Burlasová: Ruská partizánska pieseň Po dolinam i po vzgoriam a jej slovanské verzie	543
Soňa Kováčevičová – Katarína Schreiberová: Neprofesionálna výtvarná tvorba s tematikou protifašistického odboja a Slovenského národného povstania	571
Viera Gašparíková: Príbeh o hrdinstve odvážneho partizána v ústnom podaní Ján Michálek: Postava partizána v ústnom podaní	597
Svetozár Švehlák: K súčasnému životu folklórnych novotvarov s odbojovou tematikou	619
Viera Urbánková: Výsledky monografického spracovania ľudových tradícií v Uhroveckej doline	629
DISKUSIA – GLOSY	647
Viera Urbánková: Božena Němcová a Slovensko	651
Martin Slivka: Divadlo vo folklóre	660
ROZHEADY	
Za Jaroslavom Kramaříkom (Adam Pranda)	662
Dr. Adam Pranda päťdesiatročný (Emilia Horváthová)	667
Na okraj seminára NÚ SAV k 30. výročiu Slovenského národného povstania (Viera Gašparíková)	670
BIBLIOGRAFIA	677

СОДЕРЖАНИЕ

Божена Филова: Словацкое национальное восстание – импульс для новой исследовательской ориентации словацких этнографов и фольклористов	537
Соня Бурласова: Русская партизанская песня «По долинам и по взгорьям» и ее славянские версии	543
Соня Kováčevičová – Катарина Шрайверова: Непрофессиональное	

изобразительное творчество с тематикой антифашистского сопротивления и Словацкого национального восстания	571
Вера Гашпарикова: Повесть о герое из отважного партизана в устной интерпретации	597
Ян Михалек: Образ партизана в устной интерпретации	619
Светозар Швеглак: К вопросу современной жизни фольклорных новообразований с сопротивленческой тематикой	629
Вера Урбанкова: Результаты монографической обработки народных традиций в Угровской долине	647
ДИСКУССИЯ КОММЕНТАРИИ	
Вера Урбанкова: Божена Немцова и Словакия	651
Мартин Сливка: Театр в фольклоре	660
ОБЗОРЫ	
БИБЛИОГРАФИЯ	
INHALT	
Božena Filová: Der Slowakische Nationalaufstand – ein Impuls für die neue Forschungsorientation der slowakischen Ethnographen und Folkloristen	537
Soňa Burlasová: Das russische Partisanenlied „Po dolinam i po vzgoriam“ und seine slawischen Versionen	543
Soňa Kováčevičová – Katarína Schreiberová: Das unprofessionelle Kunstschaften über Themen aus dem Slowakischen Nationalaufstand	571
Viera Gašparíková: Eine Geschichte über das Heldentum eines mutigen Partisanen in der mündlichen Überlieferung	597
Ján Michálek: Die Gestalt des Partisanen in der mündlichen Überlieferung	619
Svetozár Švehlák: Zum zeitgenössischen Leben der Folkloreneubildungen mit der Widerstandsthematik	629
Viera Urbánková: Die Ergebnisse der monographischen Bearbeitung der volkstümlichen Traditionen in Uhrovská dolina (Uhrovec Tal)	647
DISKUSSION – GLOSSEN	
Viera Urbánková: Božena Němcová und die slowakische Ethnographie	651
Martin Slivka: Das Theater in der Folklore	660

VÝSLEDKY MONOGRAFICKÉHO SPRACOVANIA ĽUDOVÝCH TRADÍCIÍ V UHROVSKÉJ DOLINE

VIERA URBANCOVÁ

Národopisný ústav SAV, Bratislava

Kolektív pracovníkov Národopisného ústavu SAV (S. Burlasová, E. Drábiková, V. Gašparíková, E. Horváthová, M. Markuš, J. Mjartan, V. Nosálová, J. Paličková, P. Slavkovský, V. Valentová) ako záväzok k 30. výročiu Slovenského národného povstania preskúmal oblasť Uhrovskej doliny. Na počesť 30. výročia oslobodenia ČSSR sa zaviazal spracovať získaný materiál do monografie, ktorá má názov *Zo života a bojov ľudu Uhrovskej doliny*. Spolu s úvodnými historickými kapitolami, ktoré s veľkou ochotou a porozumením pre naše ciele vypracoval L. Pál, riaditeľ Západoslovenského múzea v Trnave a P. Horváth, ved. pracovník Historického ústavu SAV, ide o 600-stranový rukopis doložený 150 fotografiami, kresbami, mapami a tabuľkami. Bibliografické podklady pre monografiu spracovala M. Kubová. Výskumy s výnimkou ľudovej slovesnosti sa robili r. 1973, začiatkom r. 1974 boli uskutočnené niektoré doplnkové výskumy. Prvé výskumy ústnej slovesnosti boli uskutočnené v rokoch 1961 a 1962. Koncom mája 1974 bol rukopis publikácie odovzdaný do VEDY, vydavateľstva SAV.

Ako z uvedeného harmonogramu vidieť, na sám výskum i na spracovanie údajov do štúdií tvoriacich jednotlivé kapitoly monografie, holo veľmi málo času. Splniť záväzok na určené termíny umožnila len súhra dvoch faktorov nevyhnutná pri takýchto náročných nárazových akciách, a to jednak že všetci členovia kolektívu si boli vedomí zodpovednosti, ktorá vyplýva z ich účasti na záväzku, a to nielen voči téme, ktorú mali spracovať, ale práve tak aj voči ostatným členom kolektívu, lebo výsledky práce boli časové, a pri konečnom spracovaní monografie aj obsahove, od seba závislé. Vynechanie viacerých tém mohlo vážne narušiť úsilie podať čo najcelenejší obraz o skúmanej oblasti.

Vypracoval monografiu, i keď neveľkého územia za taký krátky čas, aký mal kolektív k dispozícii, by nebolo bývalo možné bez nadväznosti na druhý faktor, t. j. na to, že všetci členovia výskumného i autorského kolektívu majú za sebou vedecko-výskumnú prax, ktorá sa pri väčšine pohybuje okolo dvoch desaťročí a v niekoľkých prípadoch išlo aj o dlhšie časové obdobie. Všetci mohli vychádzať z dôkladného poznania slovenského materiálu v jednotlivých témeach i v celom komplexe etnografickej problematiky z hľadiska genetického, vývojového i komparativného. Monohorčná rutina práce v teréne pomohla rýchle vystihnuť najpodstatnejšie javy, ktoré bolo treba v štúdiach plánovaných do monografie hned spracovať a zaznamenať tie údaje, ku ktorým sa v celoslovenskom alebo v inom kontexte bude treba vrátiť po ich ďalšom preskúmaní.

V súvislosti so záväzkom kolektívu pracovníkov nášho ústavu vynárajú sa tri komplexy otázok: čo konkrétnie mala táto príca priniesť v súvislosti s 30. výročím SNP, aké boli kritériá pri voľbe oblasti, a z akého hľadiska sa pristupovalo k určeniu jej obsahovej náplne.

Keď sa každý rok vraciame k Slovenskému národnému povstaniu, najmasovejšiemu vystúpeniu slovenského ľudu v dejinách jeho bojov za slobodu, dostávame do rúk práce rozoberajúce politickú situáciu, ktorá povstaniu predchádzala a jej vývoj počas neho. Hodnotia sa v nich prípravy na ozbrojené povstanie, účasť jednotlivých zložiek a národov, priebeh bojových akcií a podobne. Pri národopisných výskumoch najrozličnejších oblastí hmotnej a duchovnej kultúry ľudu, tradičnej i súčasnej sú na Slovensku veľmi často našimi informátormi priamí účastníci bojov v SNP alebo tí, ktorí rôznymi formami tvorili aktívne zázemie, nepostrádateľne pre partizánske

boje. Okrem iného už aj táto skutočnosť nás upozorňuje na to, že pri spomienkach na SNP a rôznych aspektoch jeho vedeckého spracovania často zabúdame na každodenný život, z ktorého išla mnohotisícová masa robotníkov a roľníkov do Povstania. Aké bolo ich sociálne postavenie, spôsoby zamestnania a stupeň ich vývoja, aká úroveň nadstavbových javov, ktoré odrážali vtedajšiu súčasnosť a nadvázovali na staré prvky siahajúce do predchádzajúcich stáročí. Poznanie tohto života v jednotlivých oblastiach jeho prejavu, od ekonomickej úrovne až po etické normy, môže objasniť široké spektrum reakcií na SNP v jednotlivých oblastiach a na udalosti, ktoré po ňom nasledovali. Preto treba poukázať na kultúrnu, ideologicú a hospodársko-spoločenskú bázu más týchto ľudí, ktorí zapojením sa do bojov začali živelné alebo uvedomele meniť celý svoj dovtedajší život, počnúc vlastníckymi vzťahmi, končiac svetonázorom. Aby sme pochopili zmeny, ku ktorým došlo, treba dôverne poznať tradičnú kultúru v celej šírke. V monografii *Zo života a bojov ľudu Uhrovskej doliny* išlo o úsilie poukázať na formy tradičného života a kultúry a vychádzajúce z nich na tie prvky, ktoré tu viedli k masovej zainteresovanosti na vtedajšom politickom dianí. Ďalej išlo o poukázanie na vznik nových prvkov, ku ktorým došlo priamo pod vplyvom účasti tamojšieho ľudu v bojoch v SNP, ako aj pod vplyvom udalostí v ďalších rokoch, ktoré z ekonomicko-spoločenského hľadiska mali tiež nepochybne revolučný charakter.

Na Slovensku je mnoho oblastí, ktoré by si z uvedeného hľadiska zaslúžili pozornosť etnografov. Pri rozhodovaní sa pre Uhrovskú dolinu sme vychádzali z toho, že ide o oblasť, ktorá je národopisne zatiaľ málo spracovaná a aj v starnej literatúre je o nej veľmi málo konkrétnych použiteľných údajov. Ako ukázali predbežné výskumy E. Horváthovej, ide o oblasť s pomerne jednotnou kultúrou a jej výskum kvôli typizácii javov bolo možné eliminovať na niekoľko základných lokalít (Kšinná, Omastiná, Závada) s tým, že ostatné obce údolia budú tvoriť doplnkové body výskumu. Správnosť vyčlenenia tohto mikroregiónu potvrdili aj ďalšie široko koncipované výskumy v rokoch 1973 a 1974.

V súlade s dnešnou celkovou koncepciou ekonomickej vývoja tejto oblasti mladšie obyvateľstvo Uhrovskej doliny odchádza natrvalo zo svojich rodín obcí do blízkych i vzdialených priemyselných centier. Prichádza k náhľemu prerušeniu vývojovej kontinuity medzi životom a kultúrou dnešnej mladej generácie a medzi životom

ich rodičov a starých rodičov. Aj tento moment zavážil pri rozhodnutí spracovať ľudové tradície obcí Uhrovskej doliny. Rovnako dôležité pre nás bolo aj to, že Uhrovská dolina, vďaka tamojšiemu robotníckemu zázemiu patrila medzi oblasti, ktoré od konca 19. storočia reprezentujú významné centrálne revolučného robotníckeho hnutia, a kde roku 1921 bola (konkrétnie v Uhrove) založená Komunistická strana Československa. Pod jej ilegálnym vedením sa tunajší ľud aktívne zapojil do bojov v SNP a celá dolina tvorila pre partizánov obetavé aktívne zázemie. Tradície týchto bojov je ešte stále aj po 30. rokoch, živou súčasťou ich života, čo sa prejavilo hlavne v tunajšej piesňovej tvorbe, v spomienkových rozprávaniach a v rozprávaniach s partizánskou tematikou.

Korene politickej angažovanosti tunajšieho ľudu, ako aj mnohé otázky týkajúce sa vývoja hmotnej a duchovnej kultúry sme museli, prirodzene, hľadať v dejinách tejto oblasti. Tu sa dostávame k obsahovej náplni monografie a k hľadiskám, ktoré sa pri jej určovaní rešpektovali.

Poznanie dejín národopisne spracovávanej oblasti je jedným z predpokladov na optimálne zvládnutie našej problematiky a na pochopenie korelácií javov, ktoré bez tohto poznania ostávajú často iba nastolené a nevysvetlené. Keď sa obracieame na historikov s požiadavkou spracovať príslušné kapitoly pre oblastnú monografiu, nemáme na mysli prácu, ktorá by sa mohla zaradiť do oblasti historickej etnografie. Spracovať túto problematiku by mali etnografi alebo historici so špeciálnym zameraním. Ako ukázali obe historicke štúdie, vypracované pre monografiu o Uhrovskej doline, historicke štúdie zamerané na danú oblasť by mali bezpodmienečne predchádzať oblastné národopisné monografie, najmä keď sú pripravované viac rokov. Keď sú primerané časové možnosti, treba historicke štúdie usmerniť na zdôraznenie a detailnejšie rozpracovanie takých tém, ktoré sú z etnografického hľadiska v danom prípade najvýznamnejšie. Keď hovoríme o tom, že historicke štúdie by mali predchádzať etnografickým, chceme zdôrazniť to, že autorský kolektív by ich mal mať k dispozícii už v priebehu svojich terénnych výskumov, aby bol už pred začatím práce oboznámený o dôležitých historických danostach a súvislostiach.

Počas výskumu a spracovania obcí Uhrovskej doliny sme takúto možnosť z pochopiteľných príčin nemali. Niektoré fakty, ktoré sa objavujú v štúdiu P. Horvátha (*Z minulosťi obcí Uhrovskej doliny*) i v štúdiu L. Pála (*Revolučné tradície Uhrovskej doliny*), nemohli byť preto v pat-

ričnej nadváznosti využité v etnografických štúdiách, kde sa sice s nimi tiež stretávame, ale už s transformovanými na jednotlivé národopisné tematické okruhy. Ako príklad môžeme uviesť vývoj hospodársko-sociálnej situácie tejto oblasti v predchádzajúcich stáročiach a jej odraz na nami sledované javy života a kultúry ľudu.

I keď historické state nemohli byť počas jednotlivých prác na monografii využité tak, ako by sa žiadalo, obe maximálne prispievajú k pochopeniu nami sledovanej problematiky. Vďaka svojmu zameraniu netvoria len úvodné kapitoly, ale výrazne nadvážujú na etnografické časti, k čomu prispelo aj historické hľadisko pri výskume jednotlivých javov života a kultúry tunajšieho ľudu.

Pri obsadzovaní národopisných tém išlo tak ako pri každej monografii o vytypovanie najvýznamnejších problematik charakterizujúcich skúmanú oblasť. V hmotnej kultúre sa preto pristúpilo k spracovaniu nasledovných statí: *Sidelné formy a ľudové staviteľstvo* (J. Mjartan), *Poľnohospodárstvo, chov hospodárskych zvierat a doplnkové zamestnania* (P. Slavkovský), *Ovocinárstvo* (E. Drábiková), *EĽudová výroba a remeslá* (J. Paličková), *Interiér a nábytok* (V. Valentová), *EĽudový odev* (V. Nosáľová), *Strava* (M. Markuš). Z duchovnej kultúry boli spracované rodinné zvyky a výročný zvokoľovný cyklus (E. Horváthová). Folklórnu tvorbu reprezentujú *Piesne o práci a bojoch* (S. Burlasová) a *Rozprávania o povstaní v kontexte ľudovej tradície* (V. Gašparíková). Uvedomujeme si, že sa nám nepodarilo do monografie včleniť ďalšie rovnako dôležité témy, čo súviselo s bežne známymi fažkofiami, ktoré sa vyskytujú pri realizácii neplánovaných úloh.

Metodická zásada, ktorá platila pri výskume i spracovaní všetkých tém, bola: na základe analýzy tradičného materiálu zhodnotiť zmeny, ktorým v jednotlivých oblastiach života a kultúry došlo za účasti na SNP a od oslobodenia ČSR až po dnešné dni. V prípade folklórnych materiálov išlo aj o poukázanie na priamy vplyv udalostí SNP na tunajšiu slovesnú a hudobnú tvorbu a o rozbor novovzniknutých umeleckých prejavov. Nešlo teda o podstatne nový metodologický prístup alebo experiment, ale o úsilie získať čo najkompletnejší materiál z obsahového i časového hľadiska, o upozornenie na vzájomnú závislosť existencie jednotlivých javov, ktoré na seba vplyvali v najrozličnejších oblastiach života a odrazili sa aj na morálno-politickej postoji jednotlivecov, kolektívu a celej oblasti.

Podhorské obce Uhrovskej doliny, na výskum-

ktorých sa kolektív autorov monografie hlavne zameral, ležia v hornatom a málo úrodnom teréne. Ako uvádza P. Horváth v svojej štúdii, tieto nepriaznivé danosti boli postupne umocňované stále väčším nedostatkom pôdy a feudálnymi rentami. V 16.–18. stor. patria roľníci obcí uhrovského panstva medzi najviač vykorisťované obyvateľstvo Slovenska. Reprezentuje ho každodenná robota so záprahom, vysoké peňažné i naturálne dávky. Vlastná poľnohospodárska producia bola často taká malá, že sotva stačila uživiť obyvateľstvo jednotlivých usadlostí. Reakcia na túto situáciu bola dvojaká: útek poddaných z panstva a hľadanie obživy na rôznych sezónnych prácach a v lesoch. Podstatnejšiu úľavu pre túto oblasť neprináša ani zrušenie feudalizmu, ani kapitalizmus. Preto aj formy záchrany vlastnej existencie sa podstatne nemenia, len útek poddaných nahrádza legálna alebo nelegálna emigrácia a na sezónne poľnohospodárske práce neodehádzajú len na veľkostatky, ale aj na bohaté gazdovstvá v južných oblastiach, na Dolniakoch. Po prvej svetovej vojne sú to zase organizované odchody na majere do Čech, do Francúzska a iných európskych krajín.

Môžeme teda oprávnenie považovať „sezónár^{*}stvo“ za jedno z tradičných zamestnaní tunajšieho ľudu a nie div, že s jeho vplyvom sa stretávame v mnohých oblastiach života. Dlhodobé odchody mužov zapríčinili pretrvávanie niektorých starých techník práce v poľnohospodárstve (žatie kosákom). Na druhej strane, ako ukazuje materiál, ktorý podáva P. Slavkovský, sezónni robotníci sa na svojich prácach zoznamujú s novými technickými výmoženosťami a pestovateľskými postupmi. Už v 20. rokoch nášho storočia tu nachádzame moderné strojové zariadenia (pluhy, mláňačky, čističky), a to vo väčšom zastúpení ako v mnohých bohatých oblastiach, odkiaľ na práce neodchádzali, ale si najimali, pozývali lačné ručné pracovné sily — sezónarov. Chudoba sledovanej oblasti a odchody na práce sa odrazili aj na interiéri (V. Valentová), kde do starého zariadenia včas prenikajú nové prvky, často nezvyklé pre roľnícke domácnosti. Veľmi zaujímavé súvislosti nachádzame v stati V. Nosáľovej o Ľudovom odevu. Stála migrácia obyvateľstva, na ktorej sa zúčastňovali aj ženy a dievčatá, ktoré odchádzali slúžiť do miest, odrazila sa na rýchлом prechode z málo zdobeného, chudobného kroja na mestský odev. Nešlo tu, prirodzene, o priamočiary proces, ktorého variácie tu sledované sú zaujímavé aj z etnopsychologického hľadiska. Odchody na práce mali, prirodzene, veľkú ozvenu v spomienkových rozprávaniach a v piesňovej tvorbe. V „sezónár-

ských" piesňach sa, ako uvádza S. Burlasová, spájajú princípy tvorby robotníckych a roľníckych piesni. Poetická časť sa v nich spája s realistickým podaním fažkého života robotníkov a ich pracovných podmienok. Je v nich kritika daného stavu i protest proti nemu; tieto piesne mali iste nemalú úlohu v procese triedneho uvedomovania tunajšieho pracujúceho ľudu.

Keď sledujeme hospodárske a sociálne postavenie obyvateľstva Uhrovskej doliny v historickom prieure a zisťujeme jeho odraz na spôsob života a kultúru, je pochopiteľné, prečo práve táto oblasť patrila, ako už bolo uvedené, od konca 19. storočia medzi centrál revolučného robotníckeho hnutia na Slovensku. Ako poukazuje L. Pál, boli to už zmienení presuny obyvateľstva spojené s priemyselným zázemím v samej doline (sklárne) a hlavne v Uhrove, kde nachádzame početný priemyselný proletariát. Dôležitú úlohu mala aj masa drevo-robotníkov, ktorí už r. 1905 založili svoju odborovú organizáciu. I keď po prvej svetovej vojne prichádza k stagnácii tunajšieho priemyslu, politická rozhradenosť obyvateľstva sa nenarúša a aj v rokoch hospodárskej krízy bola KSČ v Uhrovej najsilnejšou politickou stranou. Je len pochopiteľné, že v rokoch 1939–1943 sa Uhrovec stal sídlom ilegálneho OV strany, ktorého vplyv sa jednoznačne ukázal na účasti ľudu celej doliny v bojoch za SNP.

Výrazná nadváznosť na tieto udalosti sa ukázala v tunajšej piesňovej tvorbe, ktorú spracovala S. Burlasová. V piesňovom repertoári sa pod vplyvom sovietskych partizánov zachovali niektoré najvýznamnejšie partizánske piesne. V slovenskej verzii sa zachovali ukrajinské piesne, v ktorých zostalo niekoľko bežne známych ruských slov. Oživili sa staré vojenské piesne, v niektorých sa starý text adaptoval na lokálnu situáciu.

Masová účasť tunajšieho ľudu na SNP sa najvýraznejšie prejavila v jeho prozaickej tvorbe —

v rozprávaniach o Povstaní. Zaujímavú genézu veľkého výskytu poviedok s partizánskou problematikou podáva v svojej štúdii V. Gašparíková: Účastník intenzívneho zážitku, akým bolo SNP, musí byť skutočný alebo potenciálnym rozprávkárom, ktorý je oboznámený s rozprávačským postupom a rozprávačskou tradíciou. Rozprávania s partizánskou tematikou predstavujú novú tvorbu, závislú od konkrétnego zážitku. Ich veľké tematické bohatstvo, s akým sa tu stretávame, by nemohlo existovať bez nadváznosti na tunajšiu pôvodnú tvorbu. Vzájomná podmienenosť ich existencie, vplyv tradičného folklóru na najnovšie rozprávania s partizánskou tematikou, ako aj spätné pôsobenie najnovšej tvorby na tradičnú súdoložené zaujímavým materiálom. Takým je napríklad ukážka aktualizácie historickej povesti (podanie o Turkoch) s udalosťami zo SNP. Závažné je i upozornenie na význam rozprávania s partizánskou tematikou ako dokladu o historickej skutočnosti. I keď ide o doklad *sui generis*, zachytáva svojím spôsobom konkrétnu udalosť a po príslušnom kritickom preverení môže poslúžiť ako doklad alebo ako impulz pri sledovaní jednotlivých udalostí v ich konkrétnej, miestnej podobe.

Priklady, ktoré sme uvedli, dokumentujú aspoň súčasť výsledky monografického spracovania Uhrovskej doliny. Všetok zozbieraný materiál upozorňuje na význam monografického spracovávania národopisných javov, ktoré umožňujú chápať a podávať jednotlivé údaje v širších vývojových súvislostiach bez ohľadu na to, či sa zameriame hlavne na výskum tradičného spôsobu života a kultúry, alebo na rast a vytváranie sa nových foriem v súčasnosti. Výskum národopisných javov v historickom kontexte a v ich samom vnútornom vývoji sa znova ukázal ako veľmi dôležitý faktor pri sledovaní zmien v súčasnosti a pri meritórnom posudzovaní ich hodnoty z etnografického hľadiska.

СЛОВАЦКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

Журнал Словацкой Академии Наук

Год издания 22, 1974, № 4

Издается четыре раза в год

«ВЕДА», издательство Словацкой Академии Наук

Редакторы Д-р Божена Филова и Павол Страно

Адрес редакции: 884 16 Братислава, Клеменсова 27

SLOWAKISCHE VOLSKUNDE

Zeitschrift der Slowakischen Akademie der
Wissenschaften

Jahrgang 22, 1974, Nr. 4. Erscheint viermal im
Jahre

Herausgegeben vom VEDA, Verlag der Slowaki-
schen Akademie der Wissenschaften

Redakteure PhDr. Božena Filová und Pavol Stano

Redaktion: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

SLOVAK ETHNOGRAPHY

Journal of the Slovak Academy of Sciences

Volume 22, 1974, No. 4.

Published quarterly by VEDA, the Publishing
House of the Slovak Academy of Sciences

Managing Editors PhDr. Božena Filová and Pavol
Stano

Editor: 884 16 Bratislava, Klemensova 27, Czechoslovakia

L'ETHNOGRAPHIE SLOVAQUE

Revue de l'Académie slovaque des sciences

Anné 22, 1974, No. 4. Parait quatre fois par an
Editions de VEDA, maison d'édition de l'Acadé-
mie slovaque des sciences

Rédacteurs: PhDr. Božena Filová et Pavol Stano
Rédaction: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS

Časopis Slovenskej akadémie vied

Ročník 22, 1974, číslo 4. — Vychádza štyri razy
do roka

Vydáva VEDA, vydavateľstvo

Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka PhDr. Božena Filová

Výkonný redaktor Pavol Stano

Redakčná rada: Prof. dr. Rudolf Bednárik, dr.
Soňa Burlasová, dr. Emilia Horváthová, dr. Soňa
Kovačevičová, dr. Michal Markuš, doc. dr. Ján
Michálek, dr. Ján Mjartan, doc. dr. Štefan Mruš-
kovič, dr. Viera Nosálová, doc. dr. Ján Podolák.
Výtvarná redaktorka Viera Miková
Redakcia: 884 16 Bratislava, Klemensova 27

Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného po-
vstania, n. p., Martin

Jednotlivé číslo Kčs 20,—; celoročné predplatné
Kčs 80,—

Výmer SÚTI č. 8/6

Rozširuje Poštová novinová služba, objednávky
a predplatné prijíma PNS — ústredná expedícia
tlače, administrácia odbornej tlače, Gottwaldovo
nám. 48, Bratislava. Možno objednať aj na každej
pošte alebo u doručovateľa. Objednávky do za-
hraničia vybavuje PNS — ústredná expedícia
tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/VII

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie
vied, 1974

Distributed in the Socialist countries by SLOV-
ART Ltd., Leningradská 11, Bratislava, Cze-
choslovakia. Distributed in West Germany and
West Berlin by KUBON UND SAGNER, D-
8000 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik
Deutschland. For all other countries, distribution
rights are held by JOHN BENJAMINS, N. V.,
Periodical Trade, 54 Warmoesstraat, Amsterdam,
Netherlands.